

**VALSTYBINĖS VARTOTOJŲ TEISIŲ APSAUGOS TARNYBOS
DIREKTORIUS**

**ĮSAKYMAS
DĖL ASMENS DUOMENŲ SAUGUMO PAŽEIDIMŲ TYRIMO VALSTYBINĖJE
VARTOTOJŲ TEISIŲ APSAUGOS TARNYBOJE TVARKOS APRAŠO PATVIRTINIMO**

2019 m. rugpjūčio 12 d. Nr. 1-219
Vilnius

Vadovaudamasi 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2016/679 dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ir kuriuo panaikinama Direktyva 95/46/EB (Bendrasis duomenų apsaugos reglamentas) 24 straipsnio 1 dalimi:

1. T v i r t i n u Asmens duomenų saugumo pažeidimų tyrimo Valstybinėje vartotojų teisių apsaugos tarnyboje tvarkos aprašą (pridedama).

2. Į g a l i o j u Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos duomenų apsaugos pareigūną Asmens duomenų saugumo pažeidimų tyrimo Valstybinėje vartotojų teisių apsaugos tarnyboje tvarkos aprašo nustatyta tvarka tirti asmens duomenų saugumo pažeidimus.

3. P a v e d u:

3.1. Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos Vidaus administravimo skyriui paskelbti šį įsakymą Teisės aktų registre ir Tarnybos interneto svetainėje.

Direktorė

Neringa Ulbaitė

ASMENS DUOMENŲ SAUGUMO PAŽEIDIMŲ TYRIMO VALSTYBINĖJE VARTOTOJŲ TEISIŲ APSAUGOS TARNYBOJE TVARKOS APRAŠAS

I SKYRIUS

BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Asmens duomenų saugumo pažeidimų tyrimo Valstybinėje vartotojų teisių apsaugos tarnyboje (toliau – Tarnyba) tvarkos aprašas (toliau – Aprašas) nustato asmens duomenų pažeidimų tyrimo, pranešimų atliktą tyrimą pateikimo tvarką.

2. Taisyklėse vartojamos sąvokos:

2.1. **Asmens duomenų saugumo pažeidimas** (toliau – pažeidimas) – duomenų tvarkymo saugumo pažeidimas, dėl kurio netyčia arba neteisėtai sunaikinami, prarandami, pakeičiami, be leidimo atskleidžiami gauti, saugomi arba kitaip tvarkomi duomenys arba prie jų be leidimo gaunama prieiga.

2.2. **Tarnybos darbuotojas** – Tarnybos valstybės tarnautojas ar darbuotojas, dirbantis pagal darbo sutartį.

3. Kitos šiose Taisyklėse vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (ES) 2016/679 dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ir kuriuo panaikinama Direktyva 95/46/EB (toliau – Reglamentas (ES) 2016/679).

II SKYRIUS

PAŽEIDIMŲ TYRIMAS

4. Tyrimas dėl pažeidimo yra pradedamas gavus bet kokios pagrįstos informacijos, kurios visuma sudaro pagrindo manyti, jog buvo pažeistas asmens duomenų saugumas.

5. Tarnybos darbuotojas, sužinojęs arba pats nustatęs galimą pažeidimą, jeigu įmanoma, imasi visų priemonių pašalinti pažeidimą bei priemonių galimoms neigiamoms jo pasekmėms sumažinti.

6. Tarnybos darbuotojas, sužinojęs arba pats nustatęs galimą pažeidimą, nedelsdamas apie pažeidimą ir veiksmus, kurių imtasi siekiant pašalinti pažeidimą bei sumažinti galimas neigiamas jo pasekmes, elektroniniu paštu ar tarnybiniu pranešimu informuoja savo tiesioginį vadovą ir Tarnybos duomenų apsaugos pareigūną.

7. Tarnybos duomenų apsaugos pareigūnas ar kitas Tarnybos direktoriaus įgaliotas darbuotojas, gavęs informaciją apie galimą pažeidimą:

7.1. nedelsdamas nagrinėja gautą informaciją apie galimą pažeidimą bei įvertina, ar jis įvyko;

7.2. jei įvyko pažeidimas:

7.2.1. nedelsdamas tarnybiniu pranešimu informuoja Tarnybos direktorių ir jo pavedimu atlieka pažeidimo tyrimą;

7.2.2. prireikus konsultuojasi ar (ir) pasitelkia Tarnybos darbuotojus, tarnybos duomenų tvarkytojus;

7.2.3. įvertina, ar būtina pranešti apie įvykusį pažeidimą Valstybinei duomenų apsaugos inspekcijai (toliau – Inspekcija) atsižvelgiant į Reglamento (ES) 2016/679) 33 straipsnio reikalavimus, jei būtina – ne vėliau nei per 48 val. nuo informacijos gavimo parengia pranešimo projektą;

7.2.4. įvertina, ar būtina pranešti apie įvykusį pažeidimą duomenų subjektui atsižvelgiant į Reglamento (ES) 2016/679) 34 straipsnio reikalavimus, jei būtina – parengia pranešimo projektą;

7.2.5. nustato, kokių skubių priemonių būtina imtis, kad būtų pašalintas pažeidimas, įskaitant, kai tinkama, priemonės galimoms neigiamoms jo pasekmėms sumažinti (atsarginių kopijų naudojimas siekiant atkurti prarastus ar sugadintus duomenis ir t. t.);

7.2.6. imasi kitų veiksmų, kurie yra būtini galimam pažeidimui nustatyti ir (ar) galimoms neigiamoms jo pasekmėms sumažinti;

7.3. surašo šio Aprašo 1 priede nurodytą Asmens duomenų saugumo pažeidimo ataskaitą (toliau – ataskaita) ir pateikia Tarnybos direktoriui.

8. Tarnybos duomenų apsaugos pareigūnas ar kitas įgaliotas Tarnybos darbuotojas informaciją apie įvykusį pažeidimą įrašo šių Taisyklių 2 priede nurodytame Asmens duomenų saugumo pažeidimų registravimo žurnale (toliau – žurnalas) ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo ataskaitos įregistravimo. Prireikus žurnale esanti informacija gali būti papildoma ir (ar) koreguojama.

III SKYRIUS

PRANEŠIMŲ APIE ATIKTĄ TYRIMĄ PATEIKIMO TVARKA

9. Jeigu apie įvykusį pažeidimą būtina pranešti Inspekcijai, apie pažeidimą Inspekcijai yra pranešama nedelsiant, ne vėliau kaip per 72 val. nuo informacijos apie pažeidimą gavimo momento, Pranešimo apie asmens duomenų saugumo pažeidimą pateikimo Valstybinei duomenų apsaugos inspekcijai tvarkos aprašo, patvirtinto Inspekcijos direktoriaus 2018 m. liepos 27 d. įsakymu Nr. 1T-72(1.12.E) „Dėl Pranešimo apie asmens duomenų saugumo pažeidimą pateikimo valstybinei duomenų apsaugos inspekcijai tvarkos aprašo patvirtinimo“, nustatyta tvarka. Tais atvejais, kai atsižvelgiant į pažeidimo pobūdį būtina atlikti išsamų tyrimą bei nustatyti visus svarbius faktus, susijusius su pažeidimu, ir per 72 val. nuo sužinojimo apie pažeidimą momento dėl objektyvių aplinkybių to

padaryti neįmanoma, pranešime Inspekcijai yra pateikiama tuo metu prieinama informacija, nurodomos vėlavimo priežastys ir kada bus pateikta detalesnė informacija.

10. Jeigu apie įvykusį pažeidimą būtina pranešti duomenų subjektui, pranešime apie įvykusį pažeidimą duomenų subjektui aiškia ir paprasta kalba pateikiama Reglamento (ES) 2016/679 34 str. nustatyta informacija.

11. Pranešimas apie įvykusį pažeidimą duomenų subjektui neteikiamas, jeigu:

11.1. Tarnyba įgyvendino tinkamas technines ir organizacines apsaugos priemonės ir tos priemonės taikytos asmens duomenims, kuriems pažeidimas turėjo poveikio;

11.2. Tarnyba iškart po pažeidimo ėmėsi priemonių, kurios užtikrina, kad didelis pavojus asmenų teisėms ir laisvėms nebekils;

11.3. pranešimas pareikalautų neproporcingai daug pastangų; tokiu atveju šio Aprašo 10 punkte nurodyta informacija viešai paskelbiama Tarnybos interneto svetainėje arba taikoma panaši priemonė, kuria duomenų subjektai būtų informuojami taip pat efektyviai.

12. Nepranešimo apie įvykusį pažeidimą Inspekcijai ir (ar) duomenų subjektams priežastys nurodomos ataskaitoje.

13. Jei Inspekcija, apsvarsčiusi tikimybę, kad dėl įvykusio pažeidimo kils didelis pavojus, pareikalauja, kad Tarnyba informuotų duomenų subjektą apie asmens duomenų saugumo pažeidimą, Tarnyba nedelsdama praneša duomenų subjektui apie įvykusį pažeidimą.

14. Tuo atveju, kai yra įtariama, kad pažeidimas turi nusikalstamos veikos požymių, Tarnybos direktoriaus įgaliotas darbuotojas informaciją apie galimą nusikalstamą veiką pateikia Tarnybos direktoriui.

15. Kai padarytas pažeidimas yra susijęs su kibernetiniu incidentu, informaciją apie kibernetinį incidentą, susijusį su asmens duomenų saugumo pažeidimu, Tarnybos direktoriaus įgaliotas darbuotojas pateikia Tarnybos darbuotojui, atsakingam už kibernetinę saugą, kuris, jei yra pagrindas, inicijuoja informacijos perdavimą Lietuvos Respublikos kibernetinio saugumo įstatyme nurodytoms valstybės institucijoms šio įstatymo nustatyta tvarka ir atvejais.

IV SKYRIUS

BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

16. Už šių Taisyklių nesilaikymą Tarnybos darbuotojai atsako teisės aktų nustatyta tvarka.

(Asmens duomenų saugumo pažeidimo ataskaitos formos pavyzdys)

ASMENS DUOMENŲ SAUGUMO PAŽEIDIMO ATASKAITA

_____ Nr. _____
(data) _____
(vieta)

1. Asmens duomenų saugumo pažeidimo aprašymas	
1.1. Asmens duomenų saugumo pažeidimo nustatymo data, laikas (valanda, minutės)	
1.2. Darbuotojas, pranešęs apie pažeidimą (vardas ir pavardė, telefono numeris, elektroninio pašto adresas)	
1.3. Duomenų tvarkytojo, pranešusio apie pažeidimą, pavadinimas, jo kontaktinio asmens duomenys (vardas ir pavardė, telefono Nr., elektroninio pašto adresas)	
1.4. Pažeidimo data, laikas (valanda, minutės)	
1.5. Pažeidimo vieta (adresas, informacinės sistemos pavadinimas, duomenų bazė, įrenginys ir pan.)	
1.6. Pažeidimo esmė ir aplinkybės	
1.6.1. Susijusios faktinės aplinkybės:	
1.6.2. Asmens duomenų konfidencialumo praradimas (be leidimo ar neteisėtai atskleidžiami asmens duomenys arba gaunama prieiga prie jų)	
1.6.3. Asmens duomenų vientisumo praradimas (kai asmens duomenys pakeičiami be leidimo ar netyčia)	
1.6.4. Asmens duomenų prieinamumo praradimas (kai netyčia arba neteisėtai prarandama prieiga prie jų arba sunaikinami asmens duomenys)	
1.7. Duomenų subjektų, kurių duomenų saugumas pažeistas, kategorijos ir šių duomenų subjektų apytikslis skaičius (jei įmanoma)	
1.8. Pažeidimo trukmė	
1.9. Asmens duomenų, kurių saugumas pažeistas, kategorijos (jei įmanoma):	
1.9.1. Asmens duomenys (išvardyti kategorijas)	
1.9.2. Specialių kategorijų asmens duomenys (išvardyti kategorijas)	

1.9.3. Duomenys apie apkaltinamuosius nuosprendžius ir nusikalstamas veikas (išvardyti kategorijas)	
1.9.4. Asmens duomenų įrašų apytikslis skaičius	
2. Pažeidimo rizikos įvertinimas	
2.1. Priežastys bei įvykiai, turėję įtakos įvykti pažeidimui (pvz., duomenų ar įrangos, kurioje yra saugomi asmens duomenys, vagystė, netinkamos prieigos kontrolės priemonės, leidžiančios neteisėtai naudotis asmens duomenimis, įrangos gedimas, žmogiška klaida, įsilaužimo ataka ir pan.)	
2.2. Pažeidimo pasekmės (aprašyti tinkamas):	
2.2.1. Atsitiktinai arba neteisėtai sunaikinti asmens duomenys	
2.2.2. Atsitiktinai arba neteisėtai prarasti asmens duomenys	
2.2.3. Atsitiktinai arba neteisėtai pakeisti asmens duomenys	
2.2.4. Atsitiktinai arba neteisėtai atskleisti asmens duomenys teisės susipažinti su jais neturintiems asmenims (jei įmanoma, nurodomi neteisėtą prieigą gavę asmenys)	
2.2.5. Asmens duomenų išplitimas labiau, nei tai yra būtina, ir duomenų subjekto kontrolės praradimas savo asmens duomenų atžvilgiu (pavyzdžiui, asmens duomenys išplito internete)	
2.2.6. Skirtingos informacijos susiejimas	
2.2.7. Asmens duomenų panaudojimas neteisėtais tikslais	
2.2.8. Dėl asmens duomenų trūkumų negalima vykdyti funkcijų	
2.2.9. Dėl klaidų asmens duomenų tvarkymo procesuose negalima tinkamai vykdyti funkcijų	
2.2.10. Kita	
2.3. Pavojus fizinių asmenų teisėms ir laisvėms (nurodyti tinkamą ir pateikti pagrindžiančius argumentus):	
2.3.1. Dėl pažeidimo nėra pavojaus fizinių asmenų teisėms ir laisvėms	
2.3.2. Dėl pažeidimo yra ar gali kilti pavojus fizinių asmenų teisėms ir laisvėms	
2.3.3. Dėl Pažeidimo yra ar gali kilti didelis pavojus fizinių asmenų teisėms ir laisvėms	
2.4. Duomenų subjektui ir (ar) Tarnybai padaryta žala (tapatybės vagystė, grėsmė fiziniam saugumui ir emocinei gerovei, žala reputacijai, teisinė atsakomybė, konfidencialumo, saugumo nuostatų pažeidimas ir pan.)	

2.5. Techninės ir (ar) organizacinės duomenų saugumo priemonės:	
2.5.1. Techninės ir (ar) organizacinės priemonės, kurios buvo taikomos asmens duomenims, kurių saugumas buvo pažeistas, siekiant užtikrinti šių duomenų saugumą (aprašoma arba pridedami patvirtinantys dokumentai; išvada dėl tinkamumo)	
2.5.2. Techninės ir (ar) organizacinės saugumo priemonės, kurios įgyvendintos dėl įvykusio pažeidimo, taip pat siekiant, kad pažeidimas nepasikartotų ir būtų sumažintos pasekmės duomenų subjektui (aprašoma arba pridedami patvirtinantys dokumentai)	
2.5.3. Techninės ir (ar) organizacinės saugumo priemonės, kurios planuojamos įgyvendinti dėl įvykusio pažeidimo, taip pat siekiant, kad pažeidimas nepasikartotų ir būtų sumažintos pasekmės duomenų subjektui (aprašoma arba pridedami patvirtinantys dokumentai)	
2.6. Pažeidimo pakartotinumai:	
2.6.1. Tokio pobūdžio pažeidimas įvyko pirmą kartą	
2.6.2. Pakartotinis tokio pobūdžio pažeidimas	
3. Pranešimų pateikimas	
3.1. Pranešimas duomenų subjektui apie įvykusį pažeidimą;	
3.1.1. Pranešimo data, būdas, trumpas turinio aprašymas, informuotų duomenų subjektų skaičius	
3.1.2. Priežastys, dėl kurių nepranešta duomenų subjektui:	
3.1.2.1. Nekyla didelis pavojus duomenų subjektų teisėms ir laisvėms	
3.1.2.2. Įgyvendintos tinkamos techninės ir organizacinės apsaugos priemonės ir tos priemonės taikytos asmens duomenims, kuriems asmens duomenų saugumo pažeidimas turėjo poveikio, visų pirma tos priemonės, kuriomis užtikrinama, kad asmeniui, neturinčiam leidimo susipažinti su asmens duomenimis, jie būtų nesuprantami, pavyzdžiui, šifravimo priemonės	
3.1.2.3. Imtasi priemonių, kuriomis užtikrinama, kad nebegalėtų kilti didelis pavojus duomenų subjektų teisėms ir laisvėms	
3.1.2.4. Pranešimas pareikalautų neproporcingai daug pastangų ir apie tai viešai paskelbta (arba taikyta panaši priemonė) (nurodoma, kada ir kur paskelbta informacija viešai arba, jei taikyta kita priemonė, nurodoma, kokia ir kada taikyta)	

3.2. Pranešimas Inspekcijai apie pažeidimą:	
3.2.1. Pranešimo data, numeris	
3.2.2. Priežastys, dėl kurių nepranešta Inspekcijai	
3.2.3. Pranešimo Inspekcijai vėlavimo priežastys	
3.3. Pranešimas valstybės institucijoms, įgaliotoms atlikti ikiteisminį tyrimą, apie asmens duomenų saugumo pažeidimą, galimai turintį nusikalstamos veikos požymių (jei taikoma) (rašto data, numeris; adresatas)	
3.4. Pranešimas Nacionaliniam kibernetinio saugumo centrui apie Tarnybos valdomose ir (ar) tvarkomose ryšių ir informacinėse sistemose įvykusį kibernetinį incidentą ir taikytas kibernetinių incidentų valdymo priemones (jei taikoma) (rašto data, numeris)	

(pareigos)

(vardas ir pavardė)

Asmens duomenų saugumo
pažeidimų tyrimo Valstybinėje
vartotojų teisių apsaugos tarnyboje
tvarkos aprašo
2 priedas

(Asmens duomenų saugumo pažeidimų registravimo žurnalo formos pavyzdys)

**VALSTYBINĖS VARTOTOJŲ TEISIŲ APSAUGOS TARNYBOS
ASMENS DUOMENŲ SAUGUMO PAŽEIDIMŲ REGISTRAVIMO ŽURNALAS**

Eil. Nr.	Asmens duomenų saugumo pažeidimo aprašymas	Asmens duomenų saugumo pažeidimo pradžia (metai, mėnuo, diena, valanda)	Asmens duomenų saugumo pažeidimo pabaiga (metai, mėnuo, diena, valanda)	Asmens duomenų saugumo pažeidimą pašalino (vardas ir pavardė)	Asmens duomenų saugumo pažeidimo ataskaitos data ir numeris
